

Κρόκος Κοζάνης

5 «πράσινα» χωριά νίκησαν την ανεργία

Με έμφαση στη βιολογική κτηνοτροφία και γεωργία και στην οικολογική ανάπτυξη, πέντε οικισμοί κατάφεραν να ξεπεράσουν την κρίση και να αυξήσουν την απασχόληση

Της **ΛΑΜΠΡΙΝΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ**
l.papadopoulou@realnews.gr

Την ώρα που τα ποσοστά ανεργίας στην Ελλάδα έχουν «σακαφλώσει» στο 27%, σε ορισμένες περιοχές της περιφέρειας η ανεργία και η κρίση αποτελούν άγνωστες λέξεις. Με έμφαση στη βιολογική κτηνοτροφία και γεωργία και τα «πράσινα» έργα ανάπτυξης, οι κάτοικοι πολλών χωριών της Ελλάδας κατάφεραν όχι μόνο να βγουν από το αδιέξοδο της ύφεσης αλλά και να ατενίζουν με αισιοδοξία το μέλλον. Τα χωριά που νίκησαν την κρίση βλέπουν τους νέους να επιστρέφουν στον τόπο τους και τα ποιοτικά τους προϊόντα να κατακτούν τις αγορές του εξωτερικού. Κερδισμένο ωστόσο βγαίνει και το περιβάλλον της υπαίθρου, καθώς η βιολογική μέθοδος παραγωγής αποτρέπει τα φαινόμενα ρύπανσης.

© **ΚΕΦΑΛΑΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ**
«Εδώ, στον Κεφαλά Λακωνίας, δεν ξέρουμε τι θα πει ανεργία. Είναι άγνωστη λέξη, όσο παρά-

ξενο κι αν ακούγεται σε καιρούς κρίσης», λέει ο **Θεοφάνης Βλαχολιάς**, διευθύνων σύμβουλος της Κεφαλάς - Σπάρτη Α.Ε., της εταιρείας που έχουν συστήσει οι παραγωγοί του χωριού. Στο χωριό, το οποίο βρίσκεται στους πρόποδες του Πάρωνα, και οι 100 οικογένειες ασχολούνται με τη βιολογική καλλιέργεια της βρώσιμης ελιάς και κάθε χρόνο τα 6.000 στρέμμάτά τους δίνουν περίπου 500 τόνους ελιές και 150 τόνους ελαιολάδου. «Οι κάτοικοι του Κεφαλά ασχολούνταν ανέκαθεν με τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Η βιολογική γεωργία ξεκίνησε το 1995. Στη συνέχεια, το ενδιαφέρον για την παραγωγή βιολογικών προϊόντων επεκτάθηκε και στην κτηνοτροφία», εξηγεί. Απόρροια όλων των παραπάνω είναι το γεγονός ότι αυτή τη στιγμή το 40% του συνολικού πληθυσμού του χωριού αποτελείται από άτομα κάτω των 45 χρόνων, οι οποίοι έχουν προβεί σε επενδυτικά σχέδια βελτίωσης, καθώς εντάχθηκαν στο «Πρόγραμμα Νέων Αγροτών». «Αυτό που έχουμε καταλάβει είναι ότι η επιμονή στην ποιότητα και τις βιολογικές πρακτικές μπορεί πραγματικά να αποτελέσει το «κλειδί» για την έξοδο από την κρίση. Γι' αυτό και πρωταρχικός σκοπός και μέλημα της εταιρείας είναι η πιστή εφαρμογή των τεχνικών και μεθόδων βιολογικής γεωργίας σε όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας», καταλήγει.

© **ΛΙΒΑΔΙ ΠΙΕΡΙΑΣ**
Στους πρόποδες των Πιερίων Ορέων, απέναντι από το «βουνό των θεών», απλώνεται το Λιβάδι, ένα χωριό με 2.500 κατοίκους όπου η ενα-

Κεφαλάς Λακωνίας

Λιβάδι Πιερίας

Ανάβρα Μαγνησίας

Φωτολίβος Δράμας

Η ΣΤΡΟΦΗ στις βιολογικές μεθόδους παραγωγής αποτέλεσε τη «χρυσή συνταγή» που άφησε πίσω μικρά χωριά της ελληνικής υπαίθρου ανεπηρέαστα από την κρίση. Πλέον, παράγουν λιγότερα, αλλά ποιά ποιοτικά και περιζήτητα προϊόντα, ενώ οι νέοι έχουν επιστρέψει στον τόπο τους

σχόληση με την κτηνοτροφία αποτελεί παράδοση γενεών, αλλά και το αντίδοτο στην ανεργία. «Έχουμε κτηνοτρόφους τέταρτης γενιάς, αλλά και νέους ανθρώπους που επιστρέφουν μετά τις σπουδές τους για να ασχοληθούν σοβαρά με την κτηνοτροφία. Αντιμετωπίσαμε με επαγγελματική σοβαρότητα αυτή την ενασχόληση και γι' αυτό μπορούμε να περηφανευόμαστε πως έχουμε περίπου 60.000 γιδοπρόβατα και ανεργία που δεν ξεπερνά το 5%», εξηγεί ο **Τάσος Αντωνίου**, πρόεδρος του συνεταιρισμού των κτηνοτρόφων Λιβαδίων Ολύμπου «Βοσκός». «Τα ζώα μας βοσκούν στους πρόποδες των Πιερίων Ορέων και στα λιβάδια μας δεν χρησιμοποιούμε ούτε φυτοφάρμακα ούτε λιπάσματα. Σήμερα η παραγωγή σε αιγοπρόβειο γάλα ξεπερνά τα 10 εκατ. κιλά τον χρόνο και είναι σε ποσοστό 80% βιολογική. Ακόμη και σε καιρούς κρίσης, ο κόσμος εκτιμά την ποιότητα και την επιζητά. Μάλιστα, φέτος η τιμή πώλησης του γάλακτος αυξήθηκε από 0,98 ευρώ στο 1 ευρώ το κιλό και αυτό μας δίνει κουράγιο να συνεχίσουμε τον αγώνα μας με έμφαση στη βιολογική κτηνοτροφία», υπογραμμίζει ο Τ. Αντωνίου.

© **ΦΩΤΟΛΙΒΟΣ ΔΡΑΜΑΣ**
Η δυναμική καλλιέργεια του ροδιού και η παραγωγή καινοτόμων προϊόντων, όπως το ξίδι και η μαρμελάδα από το ρόδι, δείχνει τον δρόμο για την έξοδο από την κρίση στους κατοίκους του Φωτολίβου Δράμας. Οι 250 οικογένειες στη νοτιοδυτική πλευρά του εύφορου κάμπου της Δράμας ασχολούνται κατ' αποκλειστι-

κότητα με τον αγροτικό τομέα, καλλιεργώντας σε 25.000 στρέμματα βαμβάκι, αραβόσιτο, σιτηρά κ.ά., και έτσι τα ποσοστά ανεργίας είναι μηδαμινά. «Είναι σκληρή η δουλειά του αγρότη, αλλά είμαστε αυτάρκεις και πλέον, χάρη στις καινοτόμες καλλιέργειες, μπορούμε να ατενίζουμε το μέλλον με ακόμη περισσότερη αισιοδοξία», εξηγεί ο **Χρήστος Γκόντιας**, μέλος της ομάδας παραγωγών Αγίου Αθανασίου Δράμας. Η ενασχόληση με την καλλιέργεια του ροδιού ξεκίνησε δεκά δεκάτα τα τελευταία δύο χρόνια και ήδη παράγονται περίπου 500 κιλά τον χρόνο, τα οποία απορροφώνται κατά 80% στις αγορές του εξωτερικού. «Αυτού του είδους οι παραγωγές είναι το μέλλον και η διασφάλιση του κλάδου μας αρκεί να γίνει κατανοητό ότι πρέπει να είμαστε οργανωμένοι και ενωμένοι. Το μέλλον είναι στην ύπαιθρο, αλλά είναι σημαντικό να ποντάρουμε σε ποιοτικά προϊόντα με πιστοποίηση και να ανταγωνιστούμε τους ξένους στη βάση της ποιότητας και όχι της ποσότητας», σημειώνει ο Χρ. Γκόντιας.

«Η ανεργία αποτελεί άγνωστη λέξη για εμάς», δηλώνουν οι κάτοικοι των χωριών που έκαναν στροφή στη βιολογική παραγωγή

© **ΚΡΟΚΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ**
Για το χωριό Κρόκος στην Κοζάνη οι συστάσεις περριτεύουν, καθώς το όνομά του και μόνο αρκεί για να παραπέμψει στο «κόκκινο χρυσάφι» της ελληνικής γης, όπως αποκαλείται το ελληνικό σαφράν.

«Το χωριό, άλλωστε, πήρε το όνομά του από αυτό το πανάρχαιο μπακαρικό. Σήμερα έχουμε περίπου 850 οικογένειες, οι οποίες στην πλειοψηφία τους ασχολούνται με τον αγροτικό τομέα, ο οποίος μας έχει γλιτώσει όλους από την ανεργία, και ειδικότερα με την καλλιέργεια του κρόκου που δίνει ένα καλό εισόδημα», περιγράφει ο **Νίκος Πατισούρας**, πρόεδρος του Αναγκαστικού Συνεταιρισμού Κροκοπαραγωγών Κοζάνης. Ο ίδιος επισημαίνει πως η κρίση οδήγησε τα τελευταία χρόνια πολλούς νέους ανθρώπους στην απόφαση να επιστρέψουν στο χωριό και να ασχοληθούν με την αγροτική καλλιέργεια. «Αυτό είναι πολύ ενθαρρυντικό για όλους μας. Παλαιότερα το χωριό ήταν πιο μεγάλο και όλοι οι κάτοικοι ζούσαν μόνο από την καλλιέργεια του κρόκου. Ονειριστώ πως κάποια στιγμή θα ξαναφτάσουμε σε εκείνα τα επίπεδα, αλλά προς το παρόν δίνουμε όλη μας την έμφαση στην ποιοτική παραγωγή, η οποία πραγματικά είναι το «κλειδί» για κάθε ανάπτυξη», καταλήγει.

© **ΑΝΑΒΡΑ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ**
«Είμαστε πραγματικά πολύ τυχεροί που ζούμε στην Ανάβρα. Είναι ένα χωριό-φαινόμενο, με μηδενική ανεργία και υψηλότατο επίπεδο ζωής», λέει ο επί 16 χρόνια πρόεδρος της κοινότητας και σήμερα επικεφαλής της ΜΚΟ «Αναβρά-ζω», **Δημήτρης Τσουκαλάς**. Η στροφή στη βιολογική κτηνοτροφία αποτέλεσε τη «χρυσή συνταγή» για τους 500 κατοίκους του χωριού, που βρίσκεται στη δυτική Οθρυ της Μαγνησίας, σε υψόμετρο 1.000 μέτρων, και μέχρι πριν από κάποια χρόνια ήταν πλήρως εγκαταλεημένο. «Αποφασίσαμε να επιστρέψουμε στις ρίζες μας και να επενδύσουμε στα δύο σημαντικά πλεονεκτήματά του τόπου μας: την κτηνοτροφία και το περιβάλλον», εξηγεί. Σήμερα στην Ανάβρα υπάρχουν τρία μεγάλα κτηνοτροφικά πάρκα, ένα σύγχρονο σφαγείο με βιολογική γραμμή και τα ζώα βοσκουν ελεύθερα σε περίπου 130.000 στρέμματα βοσκότοπων. Παράλληλα, δύο μεγάλα αναπτυξιακά έργα προστατεύουν το περιβάλλον και αναδεικνύουν τη φύση και τον πολιτισμό της περιοχής, αντίστοιχα: το Αιολικό Πάρκο στην Αλογόραχη και το Περιβαλλοντικό Πολιτισμικό Πάρκο «Γούρα» στις πηγές της Ανάβρας. Επιπλέον, έχει ήδη δημοπρατηθεί ένα υδροηλεκτρικό πάρκο, ενώ σχεδιάζεται και η εκπόνηση μιας μελέτης για την τηλεθέρμανση του χωριού. «Η βιολογική κτηνοτροφία και η «πράσινη» ανάπτυξη μας βοήθησαν να μηδενίσουμε την ανεργία και, πάνω απ' όλα, να αποκτήσουμε ποιότητα ζωής», καταλήγει ο Δ. Τσουκαλάς.